

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА АКЦИЗИТЕ

Се прогласува Законот за акцизите,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 април 2001 година.

Бр. 07 - 1522/1
24 април 2001 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Борис Трајковски, с.р.

Потпретседател
на Собранието на Република
Македонија,
Томислав Стојановски, с.р.

ЗАКОН
ЗА АКЦИЗИТЕ

I. ПРВ ДЕЛ

Глава I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Област на примена

Со овој закон се уредуваат акцизите кои се наплаќаат посредно или непосредно за потрошувачка на територијата на Република Македонија (во натамошниот текст: акцизна територија), на:

- минерални масла,
- алкохол и алкохолни пијалаци и
- тутунски добра.

Член 2

Дефинирање на поимите

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

а) непостоење на услови за настанување на акцизен долг: доколку добра подлежни на акциза се најдат во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг, не настанува акциза;

б) постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг: одредбите од овој закон што се применуваат при производството, складирањето и транспортот на добра при непостоење на услови за настанување на акцизен долг;

в) Акцизен склад: секое место, на кое под услови утврдени со овој закон, во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг од страна на имател на акцизна дозвола се произведува, складира, прима или испраќа добро подлежно на акциза;

г) имател на акцизна дозвола: е лице, овластено од надлежниот орган, при извршувањето на својата дејност во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг во акцизен склад да произведува, складира, прима или испраќа добра подлежни на акциза;

д) добро подлежно на акциза: добрата од членот 1, на овој закон, поблиску определени во Вториот дел на овој закон;

г) Царинска номенклатура: номенклатура согласно со Законот за царинската тарифа ("Службен весник на Република Македонија" број 38/96, 45/97, 61/97, 26/98 и 15/2001);

е) акцизно-правен слободен промет: добрата подлежни на акциза, кои не се наоѓаат во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг, се наоѓаат во акцизно-правен слободен промет;

ж) увоз: За увоз на добра подлежни на акциза се смета нивното внесување во акцизната територија, кога тие се пуштаат во акцизно-правен слободен промет;

з) имател на акцизно одобрение: лице, овластено од надлежниот орган, да употребува акцизни добра за повластени цели;

с) производство во форма на здобивање: производствен процес во кој од неакцизно добро се добива акцизно добро;

и) производство во форма на преработка: производствен процес во кој акцизно добро се преработува во друго акцизно добро и ј) надлежен орган: Министерство за финансии (Управа за јавни приходи и Царинска управа).

Член 3

Подлежност на акциза

Добрата наведени во членот 1 на овој закон се подлежни на акциза со нивното производство на акцизната територија или со нивниот увоз. Додека се наоѓаат под царински надзор согласно со членот 4 став 2 на овој закон, овие добра се сметаат за подлежни на акциза.

Глава II

ОДАНОЧУВАЊЕ

Член 4

Постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг

(1) За добра подлежни на акциза кои се наоѓаат во акцизен склад или се транспортираат во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг не настанува акциза.

(2) Добрата подлежни на акциза, кои се наоѓаат под царински надзор согласно со царинските прописи, истовремено се смета дека се во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи во врска со примената на ставот 2 на овој член, доколку тоа е потребно за обезбедување на даночните принципи.

Член 5

Акцизен склад

(1) Во акцизните складови можат да се произведуваат, складираат, примаат или испраќаат добра подлежни на акциза при непостоење на услови за настанување на акцизен долг. Производството може да биде во форма на здобивање или преработка, освен ако не е поинаку пропишано со одредбите на овој закон.

(2) Лицата кои сакаат да произведуваат, складираат, примаат или испраќаат добра подлежни на акциза во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг, треба да поседуваат акцизна дозвола.

Член 6

Услови за стекнување акцизна дозвола

(1) Акцизна дозвола може да стекне само лице кое ги исполнува следниве услови:

1) врши или има намера самостојно да врши дејност и има седиште во Република Македонија;

2) води уредно деловни книги согласно со важечките прописи и редовно поднесува годишни пресметки во последните две години;

3) против кое не е покрената постапка за стечај, односно ликвидација и

4) редовно ги исполнува даночните и царинските обврски.

(2) Доколку се појават знаци на нарушување на даночните принципи, дури и пред издавањето на акцизната дозвола треба да се приложи гаранција за акцизата, која под претпоставка ќе настане во периодот од два месеци за добра кои од акцизен склад ќе се пуштат во акцизно-правен слободен промет. Акцизната дозвола не може да се стекне во случаите кога не е исполнет еден од условите од ставот 1 на овој член, не е приложена гаранција за акцизата или приложената гаранција за акцизата е недоволна.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката на издавањето и видот на гаранцијата од ставот 2 на овој член.

Член 7

Барање за издавање акцизна дозвола

(1) Акцизната дозвола се издава врз основа на писмено барање.

(2) Писменото барање од ставот 1 на овој член треба задолжително да ги содржи следниве податоци: опис на дејноста и вид на акцизното добро за кое се бара акцизна дозвола; идентификација на лицето кое побарало акцизна дозвола; исполнетост на услови за спроведување на надзор на надлежните органи; природа и опис на поединечни производни постапки; податоци за уредите кои овозможуваат мерење на произведените, преработените, складираните и испорачаните акцизни добра согласно со меѓународните стандарди; начин на испорака на акцизните добра, висина на сопственичкиот капитал и на капиталот на содружниците, планирано годишно производство по количина, локација и опис на производните и складишните простории. Лицата кои се заведени во трговски или судски регистар треба да приложат извод од регистрација.

(3) За мерните уреди од ставот 2 на овој член, барателот на акцизна дозвола треба да поседува одобрение од надлежниот орган за стандардизација и метрологија.

Член 8

Издавање на акцизна дозвола

- (1) Акцизната дозвола ја издава Управата за јавни приходи.
- (2) Акцизната дозвола се издава на подносителот на барањето и истата може да се отповика.
- (3) Акцизната дозвола не смее да се пренесува на друго лице.
- (4) Акцизната дозвола може да се однесува на еден или повеќе акцизни складови.
- (5) Во акцизната дозвола треба да се наведат: имателот на акцизна дозвола, локацијата на акцизниот склад, односно складовите; видовите акцизни добра кои можат да се произведуваат, складираат, примаат и испраќаат во и од акцизниот склад; другите обврски на имателот на акцизниот склад; начинот на обезбедување на плаќањето на акцизата; кој орган е надлежен за надзор и периодот за кој се издава акцизната дозвола.
- (6) Управата за јавни приходи одлучува по барањето за издавање акцизна дозвола во рок од два месеца од денот на приемот на барањето.

Член 9

Обврски на имател на акцизна дозвола

- (1) Имателот на акцизна дозвола е должен:
 - 1) да обезбеди соодветно чување на акцизните добра во акцизниот склад; да ги надгледува сите постапки, вклучително испораката и приемот на акцизни добра; да ги констатира загубите, односно кусоците; да ги истражи сите неправилности во работењето на акцизниот склад;
 - 2) да обезбеди се што е потребно за непречено вршење на надзор;
 - 3) да води евиденции на залихи на акцизни добра по видови и количества и евиденции за движењето на акцизните добра за секој акцизен склад и до Управата за јавни приходи да доставува тримесечен попис на залихи;
 - 4) да ја известува Управата за јавни приходи за сите измени на податоците наведени во барањето за издавање акцизна дозвола и
 - 5) во случај на статусна промена, проширување, ограничување или напуштање на дејност или основање и функционирање на нови акцизни складови, од Управата за јавни приходи да побара измена на акцизната дозвола.
- (2) Ако Управата за јавни приходи утврди дека имателот на акцизната дозвола не ги исполнува обврските од ставот 1 на овој член, определува рок за отстранување на неправилностите.
- (3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за содржината и начинот на водењето на евиденциите од ставот 1 точка 3 на овој член.

Член 10

Престанување на важењето на акцизната дозвола

- (1) Акцизната дозвола престанува да важи:

- 1) ако имателот на акцизна дозвола-физичко лице почине;
- 2) со престанување на постоењето на правното лице имател на акцизна дозвола;
- 3) со враќање на акцизна дозвола и
- 4) ако Управата за јавни приходи ја одземе акцизната дозвола.

(2) Управата за јавни приходи донесува решение за одземање на акцизната дозвола ако нејзиниот имател повеќе не ги исполнува условите утврдени во неа, а особено: ако не обезбедува соодветен систем на надзор на состојбата на залихи и ако не врши пописи во роковите утврдени во акцизната дозвола; ако престанат да постојат причините и условите врз основа на кои е издадена акцизната дозвола; ако дозволата е издадена врз основа на непотполни или неточни информации; ако не ги отстрани неправилностите во рокот определен од Управата за јавни приходи; кога ќе започне постапка на стечај, односно ликвидација.

(3) Жалбата против решението од ставот 2 на овој член не го задржува неговото извршување. Управата за јавни приходи може до одлучувањето по жалбата да го одложи одземањето на акцизната дозвола ако оцени дека жалбата може да се прифати како основана.

(4) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката за престанување на важењето на акцизната дозвола.

Член 11

Транспорт на добра низ акцизната територија при непостоење на услови за настанување на акцизен долг

(1) Добрата подлежни на акциза смеат да се транспортираат при непостоење на услови за настанување на акцизен долг од еден во друг акцизен склад, или пак до иматели на акцизно одобрение, во рамките на акцизната територија.

(2) Добрата подлежни на акциза можат да се извезуваат од акцизен склад што се наоѓа на акцизна територија во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг. Управата за јавни приходи може да утврди случаи во кои постапката на непостоење на услови за настанување на акцизен долг при извозот ќе може да се замени со царинска извозна постапка, доколку истата ги обезбедува даночните принципи.

(3) Добрата подлежни на акциза можат по престанокот на царинскиот надзор во смисла на членот 4 став 2 на овој закон, да се транспортираат во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг до акцизен склад или до имател на акцизно одобрение во акцизната територија.

(4) Доколку се појават знаци на нарушување на даночните принципи, имателот на акцизна дозвола за акцизниот склад од кој излегуваат добрата дава гаранција за транспортот. Надлежниот орган може по барање да дозволи, наместо испраќачот, гаранција за транспортот на добрата во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг да даде превозникот, царинскиот декларант или сопственикот на добрата.

(5) Добрата подлежни на акциза треба во случаите од ставот 1 на овој член неодложно да бидат примени во акцизен склад од страна на имателот на акцизна дозвола или од имател на акцизно одобрение, или пак во случаите од ставот 2 на овој член неодложно да се извезат од страна на имателот на акцизна дозвола.

(6) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за поединостите во врска со транспортот на добра подлежни на акциза во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг.

Член 12

Акцизен документ

(1) Секое добро подлежно на акциза кое се транспортира во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг е проследено со акцизен документ издаден од страна на испраќачот.

(2) Акцизен документ е документот кој го придружува транспортот на акцизни добра и со кој се докажува движењето на акцизни добра во постапка на непостоење на услови за настанување акцизен долг, или при извоз од акцизен склад во постапка на непостоење на услови за настанување акцизен долг, освен ако поинаку не е пропишано со овој закон.

(3) Доколку со овој закон поинаку не е пропишано, акцизниот документ се издава во четири примероци.

(4) Формата, содржината начинот на издавање и примената на акцизниот документ ги пропишува министерот за финансии.

Член 13

Настанување на акцизата

(1) Акцизата настанува со предавање на добрата подлежни на акциза во потрошувачка во акцизен склад или со нивното изнесување од него, освен ако не се надоврзува користење на добрата во акцизниот склад ослободено од акциза или нова постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг. Акцизен должник е имателот на акцизна дозвола. Во случаите на противправно пуштање на добрата во акцизно-правен слободен промет, акцизен должник станува и лицето кое го извршило дејствието. Акциза настанува во висина на општата акцизна стапка.

(2) Доколку доброто подлежно на акциза се произведе надвор од постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг, акциза настанува со производството. Акцизен должник е производителот. Тој е обврзан, за доброто подлежно на акциза, за кое настанала акциза, неодложно да предаде акцизна пријава. Акцизата се плаќа веднаш.

(3) Добрата подлежни на акциза, кои се наоѓаат во акцизен склад во моментот на престанување на важењето на акцизната дозвола, важат за пуштени во акцизно-правен слободен промет, освен ако истите не се пренесат во друг акцизен склад во рок од десет дена од денот на престанување на важењето на акцизната дозвола. Акцизен должник е имателот на акцизна дозвола.

(4) Акциза настанува за кусокот кој ќе се утврди при пропишан или службено спроведен попис, освен доколку не се утврди губење на добрата. Калирањето се третира како губење на доброто. Акцизен должник е имателот на акцизна дозвола.

(5) Акцизата настанува и во моментот на излегување на добрата од постапката на непостоење на услови за настанување на акцизен долг при нејзиното транспортирање во таквата постапка, освен ако се работи за калирање на добрата. Истото важи и кога добрата не му се испорачуваат на примателот наведен во акцизниот документ, освен во случаите кога тие непосредно му се предаваат на друго лице на акцизната територија, кое е овластено за примање на добра подлежни на акциза во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг или во случаите на докажливо губење на добрата поради непредвидени околности или виша сила. Акцизен должник е испраќачот, или пак превозникот, царинскиот декларант или сопственикот на добрата, доколку некој од нив дал гаранција при постапката на испраќање на добрата наместо испраќачот.

Акцизен должник ќе стане примателот на доброто на акцизната територија, доколку тоа се наоѓа во негово владение пред настанувањето на акцизата. Акцизен должник станува и лицето кое противправно го присвојува доброто.

(6) Акциза настанува за акцизно-повластени акцизни добра, кои се користат спротивно на нивната намена. Користење спротивно на намената се утврдува за случаите кога доброто подлежно на акциза ќе се користи спротивно на акцизно-повластеното користење наведено во неговата наменска цел или кога тоа веќе не може да се употреби за наменската цел. Акциза не настанува во случаите на губење на добрата поради непредвидени околности или виша сила. Калирањето се третира како губење на доброто поради непредвидени околности или виша сила. Акцизен должник е лицето кое поседува одобрение за акцизно-повластено користење, а го користи доброто спротивно на намената. Акцизниот должник треба за доброто подлежно на акциза, за кое настанала акциза, неодложно да предаде акцизна пријава, во која сам ќе ја пресмета акцизата. Акцизата се плаќа веднаш.

(7) Во случаите на увоз на акцизни добра на акцизната територија важат соодветните царински прописи (освен ако поинаку не е предвидено со овој закон) во поглед на: настанувањето на акцизата, моментот кој е меродавен за нејзино пресметување, одредувањето на акцизниот должник, роковите за плаќање, враќањето и дополнителното плаќање на акцизата, како и за акцизната постапка.

Член 14

Акцизен период

Акцизен период за кој се пресметува и плаќа акциза е еден календарски месец, во кој настанала акциза.

Член 15

Пресметување на акцизата

(1) Акцизниот должник ја пресметува акцизата во акцизниот период доколку настанала акциза согласно со членот 13 на овој закон.

(2) При увоз на акцизни добра, акцизата ја пресметува надлежниот царински орган кој ја спроведува постапката на царинење.

Член 16

Поднесување акцизна пријава и плаќање на акцизата

(1) Акцизниот должник е должен да поднесе акцизна пријава и да ја плати акцизата за секој акцизен период во рок од 15 дена по истекот на секој календарски месец, освен ако поинаку не е пропишано со овој закон.

(2) Имателот на акцизна дозвола поднесува акцизна пријава во рокот предвиден во ставот 1 на овој член. и тогаш кога не настанал акцизен долг за соодветниот акцизен период.

(3) Ако имателот на акцизна дозвола има повеќе од еден акцизен склад, може да достави заедничка акцизна пријава за сите акцизни складови.

(4) Во случај на престанување на важењето на акцизната дозвола, поднесувањето на акцизната пријава и плаќањето на акцизата се вршат во рок од 30 дена од денот на престанувањето на важењето, освен во случај на стечај, ликвидација или спојување.

(5) Во случај на стечај, ликвидација или спојување доставувањето на акцизната пријава и плаќањето на акцизата се вршат во рок од 30 дена од завршените постапки.

(6) Министерот за финансии ја пропишува формата и содржината на акцизната пријава.

Член 17

Акцизен надзор и утврдување акциза од надлежен орган

(1) Управата за јавни приходи со решение ќе ја утврди акцизата за соодветниот акцизен период, ако:

- 1) акцизниот должник не поднесе акцизна пријава во пропишаните рокови;
- 2) акцизата не е правилно пресметана, или не одговара на реално настанатата акциза и
- 3) се утврди во контрола дека евиденцијата на акцизниот должник е нецелосна или содржи неточни податоци.

(2) При утврдувањето на акцизата од ставот 1 на овој член, соодветно се применуваат одредбите на Законот за утврдување и наплата на јавните приходи.

(3) Пописот на акцизните добра на залиха, обележувањето и наменското користење на акцизните добра, покрај Управата за јавни приходи го надгледуваат и царинскиот орган, органот на пазарна инспекција и по потреба овластено лице од сообраќајната полиција.

Глава III

АКЦИЗНИ ПОВЛАСТУВАЊА

Член 18

Акцизно-повластено користење

(1) Во рамките на акцизно-повластеното користење, добрата подлежни на акциза можат да се користат за наменски цели ослободени од акциза или со повластена акциза.

(2) Лицето кое има намера да користи добра подлежни на акциза за наменски цели со акцизно-повластено користење треба да поседува одобрение издадено од Управата за јавни приходи, освен за случаите од членовите 24 и 25 став 1 точки 2, 3, 5 и 6 на овој закон.

Член 19

Услови за стекнување на одобрение за акцизно-повластено користење

Одобрение за акцизно-повластено користење (во натамошниот текст: одобрение) може да стекне само лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) врши или има намера самостојно да врши дејност и има седиште во Република Македонија;
- 2) води уредно деловни книги согласно со важечките прописи и редовно поднесува годишни пресметки во последните две години;
- 3) против кое не е покрената постапка за стечај, односно ликвидација и
- 4) редовно ги исполнува даночните и царинските обврски.

Член 20

Барање за издавање одобрение за акцизно-повластено користење

(1) Одобрението се издава врз основа на писмено барање.

(2) Писменото барање од ставот 1 на овој член треба задолжително да ги содржи следниве податоци: опис на дејноста и вид на акцизното добро за кое се бара акцизно одобре-

ние; идентификација на лицето кое побарало акцизно одобрение; исполнетост на услови за спроведување на надзор на надлежните органи; природа и опис на поединечни производни постапки; податоци за уредите кои овозможуваат мерење на произведените, преработените, складираните и испорачаните акцизни добра согласно со меѓународните стандарди; начин на испорака на акцизните добра, висина на сопственичкиот капитал и на капиталот на содружниците, планирано годишно производство по количина, локација и опис на производните и складишните простории. Лицата кои се заведени во трговски или судски регистар треба да приложат извод од регистрација.

(3) За мерните уреди од став 2 на овој член, барателот на акцизно одобрение треба да поседува одобрение од надлежниот орган за стандардизација и метрологија.

Член 21

Издавање на одобрение за акцизно-повластено користење

(1) Одобрението го издава Управата за јавни приходи.

(2) Одобрението се издава на подносителот на барањето и истото може да се отповика.

(3) Одобрението не смее да се пренесува на друго лице.

(4) Во одобрението треба да се наведат: имателот на одобрението, местото на акцизно-повластеното користење; видовите акцизни добра кои можат да се произведуваат во местото одобрено за акцизно-повластено користење; кој орган е надлежен за надзор и периодот за кој се издава одобрението.

(5) Управата за јавни приходи одлучува по барањето за издавање одобрение во рок од два месеца од денот на приемот на барањето.

Член 22

Обврски на имателот на одобрение за акцизно-повластено користење

(1) Имателот на одобрението е должен:

1) да обезбеди соодветно чување на акцизните добра во складот; да ги надгледува сите постапки, вклучително испораката и приемот на акцизни добра; да ги констатира загубите, односно кусоците; да ги документира и кај Управата за јавни приходи да ги пријави сите неправилности при акцизно-повластеното користење;

2) да обезбеди се што е потребно за непречено вршење на надзор;

3) да води евиденции на залихи на акцизни добра по видови и количества и евиденции за движењето на акцизните добра и до Управата за јавни приходи да доставува тримесечен попис на залихи и

4) да ја известува Управата за јавни приходи за сите измени на податоците наведени во барањето за издавање одобрение.

(2) Ако Управата за јавни приходи утврди дека имателот на одобрението не ги исполнува обврските од претходниот став, определува рок за отстранување на неправилностите.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за содржината и начинот на водењето на евиденциите од ставот 1 точка 3 на овој член.

Член 23

Престанување на важењето на одобрението за акцизно-повластено користење

(1) Одобрението престанува да важи:

- 1) ако имателот на одобрението-физичко лице почине;
- 2) со престанување на постоењето на правното лице имател на одобрението;
- 3) со враќање на одобрението и
- 4) ако Управата за јавни приходи го одземе одобрението.

(2) Управата за јавни приходи донесува решение за одземање на одобрението ако неговиот имател повеќе не ги исполнува условите утврдени во него, а особено: ако не обезбедува соодветен систем на надзор на состојбата на залихи и ако не врши пописи во роковите утврдени во одобрението; ако престанат да постојат причините и условите врз основа на кои е издадено одобрението; ако одобрението е издадено врз основа на непотполни или неточни информации; ако не ги отстрани неправилностите во рокот определен од надлежниот орган; кога ќе започне постапка на стечај, односно ликвидација.

(3) Жалбата против решението од ставот 2 на овој член не го задржува неговото извршување. Управата за јавни приходи може до одлучувањето по жалбата да го одложи одземањето на одобрението ако оцени дека жалбата може да се прифати како основана.

(4) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката на престанување на важењето на одобрението за акцизно-повластено користење.

Глава IV

АКЦИЗНИ ОСЛОБОДУВАЊА

Член 24

Акцизни ослободувања за дипломатски и конзуларни претставништва и меѓународни организации

(1) Добрата подлежни на акциза се ослободуваат од акциза, без да се нарушат одредбите од Вториот дел на овој закон, во следниве случаи:

1) за промет во рамките на дипломатските и конзуларните мисии врз основа на посебни спогодби склучени со земјата-испраќач, а врз основа на начелото на реципроцитет;

2) за меѓународни организации, признати од земјата домаќин, како и нивните членови, согласно со условите кои се утврдени со меѓународните договори за основање на овие организации или во договорите за одредување на нивните седишта и

3) за воените сили на договорните страни на Северноатлантскиот пакт, и тоа за употреба и потрошувачка од страна на силите или нивниот персонал или за снабдување на нивните казина и кантини.

(2) Акцизните добра ослободени од плаќање акциза согласно со овој член не смеат да се отуѓат, освен ако се плати акциза.

(3) По исклучок од ставот 1 на овој член за промет на акцизната територија ослободувањето од акциза се врши по постапка и на начин утврдени во членовите 48 и 49 од Законот за данокот на додадена вредност.

Член 25

Други акцизни ослободувања

(1) Добрата подлежни на акциза се ослободуваат од акциза без да се нарушат одредбите од Вториот дел на овој закон, во случаите кога:

1) се користат како проба за анализа, за неопходни производствени тестови или научни цели;

- 2) се уништуваат под даночен надзор;
- 3) се денатурираат под даночен надзор;
- 4) се користат за научно-истражувачки цели;
- 5) патникот ги носи со себе од странство во својот личен багаж, ако не се од комерцијална природа и

6) минерални масла и гас кои се наоѓаат во стандардните резервоари на моторни возила или авиони кои доаѓаат од странство и не се наменети за натамошна продажба и се ослободени од плаќање увозни давачки согласно со царинските прописи.

(2) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за примената на одредбите на овој член.

Член 26

Враќање или неплаќање на акцизата

(1) По барање акцизата не се плаќа или се враќа за докажливо оданочени а неискористени акцизни добра, кои:

- 1) повторно се предаваат во акцизен склад и
- 2) се уништуваат или потполно денатурираат под даночен надзор.

(2) Во случаите од ставот 1 точка 1 на овој член, право на ослободување имаат имателите на акцизна дозвола, а во случаите од точката 2 на овој член, лицата кои ги поседувале добрата во моментот на нивното уништување или денатурирање.

II. ВТОР ДЕЛ

Глава V

МИНЕРАЛНИ МАСЛА

Член 27

Предмет на оданочување

- (1) На акциза подлежат следниве минерални масла:
- 1) производите од тарифен број 2706;
 - 2) производите од тарифните подброеви 2701 10, 2702 20, 2707 30, 2707 50, 2707 91 00, 2707 99 11 и 2707 99 19;
 - 3) производите од тарифниот број 2709;
 - 4) производите од тарифниот број 2710;
 - 5) производите од тарифниот број 2711, заклучно со хемискиот чист метан и пропан, со исклучок на природен гас;
 - 6) производите од тарифните подброеви 2712 10, 2712 20 00, 2712 90 31, 2712 90 33, 2712 90 39, 2712 90 91 и 2712 90 99;
 - 7) производите од тарифниот број 2715;
 - 8) производите од тарифниот број 2901;
 - 9) производите од тарифните подброеви 2902 11, 2902 19, 2902 20, 2902 30, 2902 41 00, 2902 42 00, 2902 43 00 и 2902 44;
 - 10) производите од тарифните подброеви 3403 11 00 и 3403 19;
 - 11) производите од тарифниот број 3811 и
 - 12) производите од тарифниот број 3817.

(2) Освен добрата од ставот 1 на овој член, за минерални масла кои подлежат на акциза се сметаат и сите други добра наменети за користење како погонско гориво или како додаток на погонско гориво, кои како такви се понудени за продажба или користење, како и други јаглени хидрати, кои се наменети за користење како масло за греење или се нудат како такви за продажба, со исклучок на камен јаглен, кафен јаглен, кафен јаглен, тресет или други споредливи цврсти јаглени хидрати или земјен гас. Со нивното користење настанува акциза, која се плаќа веднаш. Овие добра се оданочуваат по акцизната стапка на истородните минерални масла.

Член 28

Специфична акциза

(1) Специфична акциза за следниве минерални масла, доколку поинаку не е пропишано со овој закон, изнесува за:

1) моторен бензин до тар. ознака 2710 00 26 00, 2710 00 27 00, 2710 00 29 00, 2710 00 32 00, 2710 00 34 00, 2710 00 36 00, и тоа:

1.1. бензин со содржина на олово повисоко од 0,013 г/л и авионски бензин=32,923 ден./кгр.

1.2. безоловен бензин со содржина на олово до 0,013 г/л = 29,274 ден./кгр.

2) гасно масло до тар. ознака од 2710 00 66 00 до 2710 00 68 00, и тоа за употреба:

2.1. како погонско гориво = 14,746 ден./кгр.

2.2. како гориво за греење = 3,742 ден./кгр.

3) течен нафтен гас од тар. ознаки од 2711 12 11 00 до 2711 19 00 00 и метан од тар. ознака 2711 29 00 00, и тоа за употреба:

3.1. како погонско гориво = 4,900 ден./кгр.

3.2. како гориво за греење = 4,876 ден./кгр.

4) керозин од тар. ознаки 2710 00 51 00 и 2710 00 55 00, и тоа за употреба:

4.1. како погонско гориво = 9,000 ден./кгр.

4.2. како гориво за греење = 1,800 ден./кгр. и

5) масло за ложење од тар. ознаки 2710 00 74 00, 2710 00 76 00, 2710 00 77 00, 2710 00 78 00 = 0,100 ден./кгр.

(2) Минералните масла што не се наведени во ставот 1 на овој член се оданочуваат како минералните масла што им се најблиски по состав и содржина.

Член 29

Пропорционална акциза

Минералните масла од тарифните ознаки 2710 00 39 00, 2710 00 87 00, 2710 00 88 00, 2710 00 89 00, 2710 00 92 00 и 2710 00 94 00 се оданочуваат во висина од 10%, а основица е продажна цена без данокот на додадена вредност која во себе не содржи акциза, а при увоз основица е вредноста на тоа добро утврдена според царинските прописи вклучувајќи ги царината и другите увозни давачки што се плаќаат при увозот.

Член 30

Обележување на минералните масла

(1) Гасните масла од тарифните ознаки 2710 00 66 00 до 2710 00 68 00 и керозинот од тарифната ознака 2710 00 55 00, кои се употребуваат како гориво за греење се обележуваат со пропишана боја и / или други состојки. Обележувањето на минералните масла се врши исклучиво во акцизен склад кој поседува дозвола за обележување, добиена од надлежниот орган.

(2) Минералното масло увезено на акцизната територија се смета за обележано ако увозникот достави потврда од странски даночен или царински орган, односно од производителот или овластен одбележувач, дека истото е обележано надвор од акцизната територија и дека ги содржи најмалку тие материи за обележување што се пропишани врз основа на овој закон. Ако потврдата не се поднесе или ако таа не е соодветен доказ, се смета дека минералното масло не е обележано.

(3) Складирањето на минералните масла треба да се врши на начин кој ја оневозможува неутрализацијата на бојата и / или другите состојки под влијание на други материи.

(4) Министерот за финансии донесува поблиски прописи во врска со постапката на обележување на минералните масла.

Член 31

Користење на обележани минерални масла

(1) Минерални масла кои содржат материи за обележување пропишани со овој закон не смеат да се трошат и користат како погонско гориво.

(2) Лицето кое троши или користи минерални масла спротивно на одредбите на став 1 од овој член е должно веднаш да ја плати акцизата согласно со член 28 на овој закон.

Член 32

Акцизно ослободување на минерални масла

(1) Минералните масла се ослободени од акциза, доколку се исполнети условите од членот 18 став 2, во случаите кога:

1) не се користат како погонско гориво или за греење, освен минералните масла наведени во членот 29 на овој закон;

2) се користат во воздушен сообраќај со исклучок на користењето во воздушниот сообраќај за приватни намени;

3) се вбризгуваат во високите печки како додаток на главното гориво-кокс во рамките на хемиски редуциски постапки и

4) ги набавуваат Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи за специјалните возила за целите на одбраната и безбедноста.

(2) Минералните масла се ослободени од акциза кога се користат за производство на минерални масла од членот 28 на овој закон. Ова ослободување не се однесува на непроеизводни цели, а вклучително не на користењето за погонски возила.

Член 33

Посебни случаи кои не се сметаат за производство на минерални масла

(1) Случаите на мешање на оданочени или минерални масла ослободени од акциза меѓу себе или со други материи надвор од погоните за производство на минерални масла не се сметаат за производство на минерални масла.

(2) Случаите на повторно производство на користени минерални масла не се сметаат за производство на минерални масла, доколку со тоа не се нарушат даночните принципи.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за случаите од ставовите 1 и 2 на овој член.

Член 34

Акцизен склад на минерални масла

Акцизна дозвола согласно со членот 5 став 2 на овој закон за цели на складирање на минерални масла се доделува само во случаите кога складот служи за цели на трговија на големо, дистрибуција на големо од страна на производителот, за мешање на минерални масла или за снабдување на иматели на акцизно одобрение.

Глава VI

АЛКОХОЛ, АЛКОХОЛНИ ПИЈАЛОЦИ

Член 35

Предмет на оданочување

(1) На акциза на пиво подлежат:

1) Производите од тарифниот број 2203 со содржина на алкохол поголема од 0,5% вол. и

2) Производите од тарифниот број 2206 кои содржат мешавина од пиво и безалкохолни пијалоци и со содржината на алкохол поголема од 0,5% вол.

(2) На акциза на пенливо вино подлежат:

Сите производи од тарифните ознаки 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10 и 2205, кои:

- се полнети во во шишиња со затворац кој е прицврстен со посебни држачи, или пак производите кои имаат притисок од растворен јаглороден диоксид од 3 бари или повеќе и
- имаат содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментација.

(3) На акциза на вино подлежат:

Сите производи од тарифните броеви 2204 и 2205, со исклучок на пенливите вина во смисла на ставот 2 на овој член и тоа:

- со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментирање или
- со содржина на алкохол поголема од 15% вол, а најмногу 18% вол, ако не се произведени со збогатување и доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментација.

(4) На акциза за ферментирани пијалаци, освен пенливо вино, вино и пиво, подлежат и производите под називот:

1) "други пенливи ферментирани пијалаци" од тарифните ознаки 2206 00 31 00 и 2206 00 39 00, како и производите од тарифните ознаки 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10 и 2205 што не се наведени во ставот 2 на овој член, кои:

- се полнети во шишиња со затворац кој е прицврстен со посебни држачи, или пак производите кои имаат притисок од растворен јаглороден диоксид од 3 бари или повеќе и
- имаат содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 13% вол или

- имаат содржина на алкохол поголема од 13%, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментирање.

2) "други непенливи ферментирани пијалаци" кои потпаѓаат под тарифниот број 2204 и 2205, а не се наведени во ставот 3 на овој член, како и производите од тарифниот број 2206, со исклучок на другите пенливи ферментирани пијалаци во смисла на точка 1 на овој став и на пијалаците во смисла на став 1 на овој член:

- со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 10% вол. или

- имаат содржина на алкохол поголема од 10% вол, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментација.

(5) На акциза на меѓупроизводи подлежат:

Сите производи, кои потпаѓаат под тарифните броеви 2204, 2205 и 2206 со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 22% вол, што не потпаѓаат во областа на примена на ставовите 2 и 3 на овој член.

(6) На акциза на етил-алкохол подлежат:

1) Сите производи од тарифниот број 2207 и 2208 со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, дури и кога овие производи се дел од некој производ, кој потпаѓа под друга група на Царинската номенклатура;

2) Сите производи од тарифните броеви 2204, 2205 Сите производи од тарифните броеви 2204 и 2205, со исклучок на пенливите вина во смисла на ставот 2 на овој член и тоа:

- со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовниот производ е настанат исклучиво по пат на ферментирање или

- со содржина на алкохол поголема од 15% вол, а најмногу 18% вол, ако не се произведени со збогатување и доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментација.

(4) На акциза за ферментирани пијалаци, освен пенливо вино, вино и пиво, подлежат и производите под називот:

1) "други пенливи ферментирани пијалаци" од тарифните ознаки 2206 00 31 00 и 2206 00 39 00, како и производите од тарифните ознаки 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10 и 2205 што не се наведени во ставот 2 на овој член, кои:

- се полнети во шишиња со затворац кој е прицврстен со посебни држачи, или пак производите кои имаат притисок од растворен јаглероден диоксид од 3 бари или повеќе и

- имаат содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 13% вол или

- имаат содржина на алкохол поголема од 13%, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментирање.

2) "други непенливи ферментирани пијалаци" кои потпаѓаат под тарифниот број 2204 и 2205, а не се наведени во ставот 3 на овој член, како и производите од тарифниот број 2206, со исклучок на другите пенливи ферментирани пијалаци во смисла на точка 1 на овој став и на пијалаците во смисла на став 1 на овој член:

- со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 10% вол. или

- имаат содржина на алкохол поголема од 10% вол, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментација.

(5) На акциза на меѓупроизводи подлежат:

Сите производи, кои потпаѓаат под тарифните броеви 2204, 2205 и 2206 со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 22% вол, што не потпаѓаат во областа на примена на ставовите 2 и 3 на овој член.

(6) На акциза на етил-алкохол подлежат:

1) Сите производи од тарифниот број 2207 и 2208 со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, дури и кога овие производи се дел од некој производ, кој потпаѓа под друга група на Царинската номенклатура;

2) Сите производи од тарифните броеви 2204, 2205 и 2206 со содржина на алкохол поголема од 22% вол; и

3) Питок етил-алкохол, без разлика на тоа дали содржи растворени производи или не.

(7) Постапката за мерење на процент волумен на алкохол се врши според прописите за методите за земање мостри и вршење хемиски и физички анализи на алкохолни пијалаци.

Член 36

Специфична анализа

(1) Акцизата на пиво во смисла на член 35 став 1 на овој закон изнесува 3 ден. по литар/степен на алкохол или 1,25 ден. по литар / степен екстракт.

(2) Акцизата на пенливо пиво во смисла на член 35 став 2 на овој закон изнесува 0 ден. / литар.

(3) Акцизата на вино во смисла на член 35 став 3 на овој закон изнесува 0 ден. / литар.

(4) Акцизата на други пенливи пијалаци во смисла на член 35 став 4 точка 1 на овој закон изнесува 30 ден. / литар.

(5) Акцизата на други непенливи пијалаци во смисла на член 35 став 4 точка 2 на овој закон изнесува 30 ден. / литар.

(6) Акцизата на меѓупроизводи во смисла на член 35 став 5 на овој закон изнесува 300 ден. / литар чист алкохол.

(7) Акцизата на етил-алкохол во смисла на член 35 став 6 на овој закон изнесува 300 ден. / литар чист алкохол, мерено при температура од 20 °C.

Член 37

Контролни марки

(1) Акцизата на меѓупроизводи и етил-алкохол се плаќа со користење на контролни марки.

(2) Контролни марки добива имателот на акцизна дозвола или увозникот.

(3) Пуштањето на меѓупроизводите и етил-алкохолот во акцизно-правен слободен промет на акцизната територија е дозволено само ако овие добра се обележени со контролна марка.

(4) Контролната марка треба да биде залепена на соодветната опаковка на алкохолниот пијалак, односно шишето, така што при отворањето ќе мора да се оштети.

(5) Во подигнувањето на контролните марки настанува долг за контролни марки во висина на акцизната вредност на марките.

(6) Министерот за финансии донесува поблиски прописи во врска со подигнувањето на контролните марки, плаќањето на долгот за контролни марки, како и нивната форма, содржина и начинот на нивното издавање.

Член 38

Рок за плаќање на долгот за контролни марки

Долгот за контролните марки се плаќа во следниве рокови:

1) за контролните марки подигнати до петнаесеттиот ден во тековниот месец до петнаесеттиот ден од наредниот месец и

2) за контролните марки подигнати од шеснаесеттиот ден во тековниот месец до последниот ден од наредниот месец.

Член 39

Акцизни ослободувања за алкохол и алкохолни пијалаци

(1) Етил-алкохолот е ослободен од акциза, доколку се исполнети условите од членот 18 став 2 на овој закон, во следниве случаи:

(а) користење за производство на оцет во смисла на тарифниот број 2209 од Царинската номенклатура,

(б) кога потполно денатуриран, согласно со соодветните прописи, се пушта во акцизно-правен слободен промет,

(в) користење за производство на производ неподобен за човековиот вкус од денатуриран алкохол,

(г) користење за производство на лекови,

(д) користење за медицински цели во болници, амбуланти и аптеки,

(ѓ) користење за производство на ароми за прехранбени производи и безалкохолни пијалаци со содржина на алкохол од најмногу 1,2% вол, и

(е) непосредно или користење како составен дел на полуготови производи за производство на прехранбени производи, полнети или во друга форма. Содржината на алкохол кај пралините не смее да ја надминува границата од 8,5 литри чист алкохол на 100 кг производ, а кај другите производи освен пралини - 5 литри чист алкохол на 100 кг производ.

(2) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката за остварување на ослободувањата од ставот 1 на овој член.

Член 40

Мали производители

(1) Мали производители во смисла на овој член се лицата кои годишно произведуваат помалку од:

а) 5 хл вино или

б) 2 хл етил-алкохол.

(2) Виното и етил-алкохолот кои се произведени од страна на мали производители за сопствени потреби се ослободени од специфична акциза.

Глава VII

ТУТУНСКИ ДОБРА

Член 41

Предмет на оданочување

(1) На акциза на тутунски добра подлежат:

1) пури и цигарилоси

2) цигари

3) тутун за пушење, и тоа:

- фино сецкан тутун за виткање цигари и

- друг тутун за пушење.

(2) Пури и цигарилоси се свитоци од тутун наменети за пушење со внатрешна обвивка или со внатрешна и надворешна обвивка, кои се:

1) направени исклучиво од природен тутун;

2) со надворешна обвивка од природен тутун или

3) со надворешна обвивка во боја на пура и внатрешна обвивка, двете од хомогенизиран и реконструиран тутун, ако најмалку 60% од парчињата тутун во нив имаат ширина и должина поголема од 1,75 мм, надворешната обвивка е замотана спирално, а пурата има врв заострен за 30% степени во однос на оската на пурата или

4) со надворешна обвивка во боја на пура и внатрешна обвивка, двете од хомогенизиран и реконструиран тутун, ако нивната тежина по парче без филтер и додаток за во уста изнесува 2,3 г. или повеќе и ако најмалку 60% од парчињата тутун во нив имаат ширина и должина поголема од 1,75 мм, а ширината на нивната обвивка во најмалку една третина од должината на ролната изнесува 34 мм. Тежина по парче е просечната тежина на 1000 парчиња без филтер и додаток за во уста во времето на настанувањето на акцизата.

(3) Цигари се:

1) свитоци од тутун, непосредно наменети за пушење, а не се пури или цигарилоси согласно со ставот 2 на овој член;

2) свитоци од тутун кои во едноставен неиндустриски процес се вметнуваат во хартиена обвивка за цигари и

3) свитоци од тутун кои во едноставен неиндустриски процес се виткаат во листови хартија за цигари.

(4) Тутун за пушење (фино сецкан тутун и тутун за лулиња) е сецкан или на друг начин иситнет, ткаен (развлакнет) или во плочи пресуван тутун кој може да се пуши без понатамошна индустриска обработка. Тутунскиот отпад се смета за тутун за пушење, кога е наменет за пушење и малопродажба, а не спаѓа во пури и цигарилоси според ставот 2 на овој член или во цигари според ставот 3 на овој член.

(5) Тутунот за пушење се смета за фино сецкан тутун ако 25% од парчињата тутун во него имаат ширина и должина помала од 1 мм.

(6) Тутунот за лулиња се смета за фино сецкан тутун ако е наменет за виткање цигари.

Член 42

Комбинирана акциза

(1) На следниве тутунски добра, при пуштањето од акцизен склад во слободно правен-акцизен промет акцизата изнесува:

1) на пури и цигарилоси во смисла на член 41 став 2 на овој закон, 0 ден. по парче и 33 % од малопродажната цена;

2) на цигари во смисла на член 41 став 3 на овој закон, 0 ден. по парче и 33% од малопродажната цена;

3) на тутун за пушење како фино сецкан тутун во смисла на член 41 став 4 на овој закон, 0 ден по килограм и 33 % од малопродажната цена и

4) на тутун за пушење како тутун за лулиња во смисла на член 41 став 4 на овој закон, 0 ден по килограм и 33 % од малопродажната цена.

(2) На следниве тутунски добра, при увоз акцизата изнесува:

1) на пури и цигарилоси во смисла на член 41 став 2 на овој закон, 1,35 ден. по парче и 0 % од малопродажната цена;

2) на цигари во смисла на член 41 став 3 на овој закон, 1,35 ден по парче и 0 % од малопродажната цена;

3) на тутун за пушење како фино сецкан тутун во смисла на член 41 став 4 на овој закон, 1.350,00 ден. по килограм и 0 % од малопродажната цена и

4) на тутун за пушење како тутун за лулиња во смисла на член 41 став 4 на овој закон, 1.350,00 ден. по килограм и 0% од малопродажната цена.

Член 43

Пресметковна основа

(1) Малопродажна цена е поединечната цена која ја одредува производителот или увозникот како единечна трговска цена за пури, цигарилоси и цигари по парче и за тутун за пушење по килограм. Доколку е одредена само цената по пакување, за малопродажна цена се смета цената која произлегува од цената по пакување и содржината на пакувањето.

(2) За пресметувањето на акцизата за тутун за пушење меродавна е нето-тежината во моментот на настанувањето на акцизата.

(3) Производителот, односно увозникот утврдува малопродажна цена и за добрата кои се отуѓуваат без надомест. Оваа цена не смее да биде помала од поединечната цена на соодветните тутунски добра.

(4) Производителот, односно увозникот е должен малопродажната цена на тутунските добра да ја пријави во Управата за јавни приходи и да ја објави во "Службен весник на Република Македонија", пред пуштањето на тутунските добра по така утврдените цени во акцизно правен слободен промет.

Член 44

Контролни марки

(1) Акцизата на тутунски добра се плаќа со користење на контролни марки.

(2) Контролни марки добива производителот или увозникот.

(3) Пуштањето на тутунските добра во акцизно-правен слободен промет на акцизната територија е дозволено само ако тутунските добра се обележени со контролна марка.

(4) Контролната марка треба да биде залепена на амбалажата под целофанската или друга хартија, така што ќе биде видлива и при отворањето на пакувањето ќе мора да се оштети. На оригиналните пакувања на пури и цигарилоси, кои не се обвиткани со целофанска или друга хартија, контролната марка може да биде залепена непосредно на пакувањето.

(5) Во подигнувањето на контролните марки настанува долг за контролни марки во висина на акцизната вредност на марките.

(6) Акцизната вредност на една контролна марка се пресметува од акцизата за една цигара, пура, цигарилос или 1 кг тутун за пушење и податокот за количината наведена на контролната марка.

(7) Министерот за финансии донесува поблиски прописи во врска со подигнувањето на контролните марки, плаќањето на долгот за контролни марки, како и нивната форма, содржина и начинот на нивното издавање.

Член 45

Рок за плаќање на долгот за контролни марки

Долгот за контролните марки се плаќа во следниве рокови:

1) за контролните марки подигнати до петнаесеттиот ден во тековниот месец до петнаесеттиот ден од наредниот месец и

2) за контролните марки подигнати од шеснаесеттиот ден во тековниот месец до последниот ден од наредниот месец.

Член 46

Акцизен склад на тутунски добра

Акцизната дозвола од членот 5 став 2 од овој закон за цели на складирање на тутунски добра им се издава на лицата кои се овластени:

- за добивање контролни марки (производител и увозник) или
- да вршат испитување на квалитетот на тутунските добра.

Член 47

Исклучок од правилото за настанување на акцизата

По исклучок од членот 13 став 1 на овој закон, акциза на тутунски добра не настанува кога оданочените тутунски добра се враќаат во акцизен склад и повторно се пуштаат во акцизно-правен слободен промет од него во се уште затворени малопродажни пакувања со неоштетени пропишани контролни маркици или кога се предаваат за потрошувачка во складот.

Член 48

Настанување на акцизата при недозволено зголемување на малопродажната цена

Во случај на недозволено зголемување на малопродажната цена над пријавената во Управата за јавни приходи и објавената во "Службен весник на Република Македонија", настанува акциза во висина на разликата од акцизното оптоварување пред и по зголемувањето на цената. Акцизен должник е трговецот. Акцизата се плаќа веднаш.

Член 49

Прописи за пакување, забрана за додавање предмети на пакувањето

(1) Тутунските добра смеат да излезат од акцизниот склад во акцизно-правниот слободен промет, да се дадат на користење во акцизен склад или да се увезат или транспортираат на акцизната територија само во затворени, малопродажни пакувања.

(2) Во малопродажните пакувања од ставот 1 на овој член не смеат да се пакуваат други предмети освен тутунски добра. Други предмети не смеат да им се додаваат на пакувањата ниту еднадвор, освен во случаите кога тие предмети се наменети за препродавачот. Ова важи независно од тоа дали другите предмети ќе му бидат предадени директно или индиректно на потрошувачот.

Член 50

Пакувања во трговијата, продажба на парче

Трговецот мора да ги чува малопродажните пакувања затворени и не смее да ги оштетува контролните марки. По исклучок, тој смее да отвора пакувања со цел за контрола на содржината, за покажување, проба или да ги разделува на потрошувачите за маркетиншки цели. Пакувањата од пури, цигарилоси или цигари смеат да се отвораат со цел за продажба на парче. Трговецот смее да ги отвора пакувањата само така што контролната маркица ќе биде уништена.

Член 51

Забрана за отуѓување и над малопродажната цена

Пуштањето на тутунските добра во акцизно правен слободен промет кои се над пријавената малопродажна цена во Управата за јавни приходи и објавена во "Службен весник на Република Македонија", не е дозволено. Од овој принцип се исклучува отуѓувањето за проба или маркетиншки цели. Трговецот на мало не смее да одобрува рабат или слични попусти. При продажбата, трговецот не смее на потрошувачите да им дели дополнителни предмети ниту да ја поврзува продажбата на тутунските добра со продажба на други добра.

III ТРЕТ ДЕЛ

Глава VIII

АДМИНИСТРАТИВНИ ОБВРСКИ

Член 52

Евиденциски обврски

(1) Имателот на акцизна дозвола е должен да води уредна и точна евиденција за цели на пресметувањето на настанатата акциза.

(2) Евиденцијата од ставот 1 на овој член мора да содржи одделни податоци за:

- 1) произведените количини на акцизни добра;
- 2) количини на акцизни добра на залиха, во производство, во складови или други деловни простории;
- 3) количини на акцизни добра за кои настанала акциза и за кои е платена акцизата според пропишаните стапки;
- 4) количини на акцизни добра за кои настанала акциза а за кои истата не е платена;
- 5) количини на акцизни добра потрошени во акцизниот склад и
- 6) износите на пресметана и платена акциза.

(3) Одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член соодветно се применуваат и за имателите на акцизно одобрение.

(4) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката за водење на евиденциските обврски.

Член 53

Издавање на фактури, односно други документи

(1) Имателот на акцизна дозвола е должен за секое пуштање на акцизни добра во слободно-правен акцизен промет да издаде фактура, односно друг документ од кој се гледа испораката на акцизни добра.

(2) За акцизните добра испорачани за акцизно-повластено користење на фактурата, односно другиот документ треба да се наведе бројот и датумот на одобрението издадено на лицето за акцизно-повластено користење.

(3) Фактурата односно другиот документ од ставовите 1 и 2 на овој член се изготвуваат во два примерока. Првиот примерок се доставува на примателот на акцизни добра, додека вториот примерок се чува во сопствената евиденција во роковите наведени во членот 54 на овој закон.

Член 54

Чување на документацијата

Фактурите и другите документи, кои се издаваат врз основа на овој закон, како и деловните книги, имателите на акцизна дозвола и имателите на акцизно одобрение ги чуваат најмалку пет години од истекот на календарската година на која се однесуваат истите.

Глава IX

РЕГИСТРИ

Член 55

Регистар на иматели на акцизна дозвола и регистар на иматели на акцизно одобрение

(1) Управата за јавни приходи води посебен регистар на иматели на акцизна дозвола и регистар на иматели на акцизно одобрение.

(2) Регистарот на имателите на акцизна дозвола ги содржи следниве податоци:

1) бројот на акцизната дозвола издадена од Управата за јавни приходи на имателот на акцизна дозвола ;

2) името и адресата на имателот на акцизна дозвола и на акцизниот склад, односно складовите;

3) видот на акцизните добра на кои се однесува акцизната дозвола и

4) датумот на издавањето на акцизната дозвола и датумот на нејзиното одземање.

(3) Регистарот на иматели на акцизно одобрение ги содржи следниве податоци:

1) бројот на акцизното одобрение издадено од Управата за јавни приходи на имателот на акцизното одобрение;

2) името и адресата на имателот на акцизното одобрение и на складот, односно складовите;

3) видот на акцизни добра на кои се однесува акцизното одобрение и

4) датумот на издавањето на акцизното одобрение и датумот на неговото одземање.

Член 56

Бришење од регистарот на имателите на акцизна дозвола и бришење од регистарот на имателите на акцизно одобрение

- (1) Бришењето од регистарот на имателите на акцизна дозвола се врши:
- 1) со барање на законскиот наследник, односно ополномоштеник во случаите од членот 10 став 1 точка 1 на овој закон;
 - 2) со барање на имателот на акцизната дозвола во случаите од членот 10 став 1 точки 2 и 3 на овој закон и
 - 3) но службена должност од страна на надлежниот орган во случаите од членот 10 став 1 точка 4 на овој закон.
- (2) Бришењето од регистарот на имателите на акцизно одобрение се врши:
- 1) со барање на законскиот наследник односно ополномоштеник во случаите од членот 23 став 1 точка 1 на овој закон;
 - 2) со барање на имателот на акцизно одобрение во случаите од членот 23 став 1 точки 2 и 3 на овој закон и
 - 3) но службена должност од страна на Управата за јавни приходи во случаите од членот 23 став 1 точка 4 на овој закон.

Глава X

ПРАВНА ЗАШТИТА

Член 57

Присилна наплата, застареност и жалбена постапка

- (1) Во поглед на присилната наплата на акцизата и трошоците за присилна наплата, каматата, роковите на застареност и враќањето на погрешно пресметаната акциза, соодветно се применуваат одредбите од Законот за утврдување и наплата на јавните приходи.
- (2) Во поглед на жалбената постапка и обновата на постапката, соодветно се применуваат одредбите од Законот за персоналниот данок на доход.

Глава XI

ПОБЛИСКИ ПРОПИСИ

Член 58

Поблиски прописи

Поблиски прописи за спроведувањето на овој закон. донесува министерот за финансии.

Глава XII

КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 59

Кривични дела

- (1) Одговорните лица во правните лица и физичките лица кои со цел да стекнат имотна корист или вредност транспортираат добра подлежни на акциза спротивно на одредбите на овој закон (член 11 ставови 1 до 5), или не издадат акцизен документ (член 12 став 1),

или добрата ги изнесат од акцизен склад во акцизно-правен слободен промет без да пресметаат и платат акциза (член 13 став 1) или производителот за доброто подлежно на акциза за кое настанала акциза не предал акцизна пријава и не ја платил акцизата (член 16 став 1), ќе се казнат со затвор од една до десет години.

(2) Одговорните лица во правните лица и физичките лица кои акцизната дозвола (член 8 став 3) или одобрението за акцизно повластено користење го пренесат на други лица (член 21 став 3) или кога одобрението за акцизно-повластено користење го употребат спротивно на намената (член 18), а со тоа стекнат имотна корист или вредност, ќе се казнат со затвор од една до десет години.

Член 60

Кривични дела

Одговорното лице во правното лице и физичкото лице а заради стекнување на имотна корист, кое увезува или пушта во акцизно-правен слободен промет без контролни марки меѓупроизводи и етил алкохол (член 37 став 3) и тутунски добра (член 44 став 3) ќе се казни со затвор од една до десет години.

Член 61

Прекршоци

(1) Ќе се казни за прекршок со парична казна од 250.000 до 300.000 денари, правно лице, ако:

- 1) акцизната дозвола ја пренесе на друго лице (член 8 став 3);
- 2) не ги исполнува обврските од членот 9 став 1;
- 3) не ги исполнува обврските од членот 11 ставови од 1 до 5;
- 4) не издаде акцизен документ при транспорт на акцизни добра и не издаде акцизен документ (член 12 ставови 1 и 3);
- 5) добрата подлежни на акциза не се пренесат во друг акцизен склад во пропишаниот рок (член 13 став 3);
- 6) не поднесе акцизна пријава и не ја плати акцизата во пропишаниот рок (член 16 ставови од 1 до 5);
- 7) одобрението за акцизно- повластено користење го пренесе на друго лице (член 21 став 3);
- 8) не ги исполнува обврските од членот 22 став 1;
- 9) отуѓи акцизни добра ослободени од акциза (член 24 став 2);
- 10) не ги обележи гасните масла и керозинот со пропишаната боја и/или Други состојки и ако складирањето не го организира на пропишаниот начин (член 30 ставови 1 и 3);
- 11) минералните масла кои содржат материји за обележување се користат како погонско гориво (член 31 став 1);
- 12) соодветно не го определи предметот на оданочување согласно со членовите 27, 35 и 41;
- 13) меѓупроизводите и етил-алкохолот кои ги пушта во акцизно слободен правен промет на акцизната територија не ги обележи со контролна марка и не ја залепи на амбалажата која при отворањето мора да се оштети (член 37 ставови 3 и 4);
- 14) долгот за контролни марки не го плаќа во пропишаните рокови (членови 38 и 45);
- 15) производителот, односно увозникот не ја пријави и не ја објави малопродажната цена на тутунските добра (член 43 став 4);

16) тутунските добра кои ги пушта во акцизно слободен правен промет на акцизната територија не ги обележи со контролна марка и не ја залепи на амбалажата под целофанската и друга хартија која при отворањето мора да се оштети (член 44 ставови 3 и 4);

17) во малопродажните пакувања се пакуваат и други предмети освен тутунски добра (член 49 став 2);

18) трговецот не ги чува малопродажните пакувања затворени и ги оштетува контролните марки (член 50);

19) пушти во промет тутунски добра над пријавената и објавената малопродажна цена (член 51);

20) не води или неуредно и неточно води евиденција (член 52 ставови 1 и 2);

21) не издава фактура, односно друг документ за испорака на акцизни добра (член 53) и

22) фактурите и другите документи и деловните книги не ги чува во пропишаниот рок (член 54).

(2) За прекршоците од ставот 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 40.000 до 50.000 денари, одговорното лице кај правното лице и физичкото лице.

(3) За повторување на прекршоците од ставот 1 на овој член во рок од две години, на правното лице ќе му се изрече мерка на безбедност забрана на вршење на дејноста за време од шест месеци до една година, на лицето одговорно кај правното лице ќе му се изрече мерка на безбедност забрана на вршење на должноста за време од три месеци до една година, а на физичкото лице ќе му се изрече мерка на безбедност забрана на вршење на дејноста за време од три месеци до една година.

Глава XIII

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 62

Барање за акцизна дозвола и одобрение за акцизно повластено користење пред започнувањето со примената на овој закон

(1) Лицата кои имаат намера да поседуваат акцизна дозвола пред започнување со примената на овој закон, должни се да поднесат писмено барање за издавање акцизна дозвола до Управата за јавни приходи, два месеца пред започнување со примената на овој закон, доколку се исполнети условите од членовите 6 и 7 на овој закон.

(2) Лицата кои имаат намера да поседуваат одобрение за акцизно повластено користење, пред започнувањето со примената на овој закон, должни се да поднесат писмено барање за издавање одобрение за акцизно повластено користење до Управата за јавни приходи, два месеца пред започнувањето со примената на овој закон, доколку се исполнети условите од членовите 19 и 20 на овој закон.

Член 63

Пребивање на акцизата содржана во залихите

(1) Лицата кои поседуваат акцизна дозвола на денот на примената на овој закон согласно со членот 62 на овој закон и кои на 30 јуни 2001 година имаат минерални масла и пиво на залиха со акциза платена со купопродажната цена или при увозот според Законот за акцизите ("Службен весник на Република Македонија" број 78/93, 70/94, 14/95, 42/95, 71/96,

5/97, 36/97, 7/98, 63/98, 39/99, 43/99, 9/2000, 25/2000 и 11/2001), имаат право на пребивање на акцизата.

(2) Износот на акцизата која може да се пребие според ставот 1 на овој член, од денот на примената на овој закон, се пребива со акцизата која настанала со нивното изнесување од акцизниот склад во акцизно-правен слободен промет или со предавањето на добрата во потрошувачка во акцизниот склад.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за постапката на пребивање и начинот на докажување на условите за користење на правото на пребивање според ставот 1 на овој член.

Член 64

Престанување на важењето на Законот за акцизите

Со денот на примената на овој закон, престанува да важи Законот за акцизите ("Службен весник на Република Македонија" број 78/93, 70/94, 14/95, 42/95, 71/96, 5/97, 36/97, 7/98, 63/98, 39/99, 43/99, 9/2000, 25/2000 и 11/2001), освен одредбите во делот што се однесуваат за патничките автомобили, кои продолжуваат да важат до 31 декември 2003 година.

Член 65

Влегување во сила на овој закон

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија". а ќе се применува од 1 јули 2001 година, освен одредбите од членот 62 на овој закон, кои ќе се применуваат со денот на влегувањето во сила на овој закон.